

2 maj 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

KFKS 2023-00332

§ 154

Avtal om ett helt och fungerande stationshus i Igelboda

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

1. Kommunfullmäktige antar förslag till avtal mellan Regionen (SL) och kommunen om att tillskapa ett helt och fungerande stationshus i Igelboda enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 15 mars 2023.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kommunen verkar i fortsatt dialog med Regionen (SL) för att stationshusets lokaler ges förutsättningar för att kunna nyttjas av föreningslivet.

Sammanfattning av ärendet

Stationshuset i Igelboda, som ägs av Regionen, har stått tomt och skadat efter en brand 2013. Regionens utredningar visar att det inte går att reparera huset. Regionen har sökt rivningslov och fått avslag på det. Kommunen har beslutat om ett åtgärdsföreläggande med vite om att huset ska repareras. Det beslutet är överklagat. När upphöjningen av Saltsjöbanan ska byggas vid Sickla behöver Nacka stationshus tas bort. Förslaget har kommit upp att riva Igelboda stationshus och flytta Nacka stationshus till Igelboda. Regionen och kommunen har tillsammans tagit fram ett förslag till avtal som reglerar hur detta ska gå till.

Kommunen ansvarar för och tar kostnader kopplat till att flytta Nacka stationshus till Igelboda. Regionen ansvarar för tar kostnader att riva Igelboda stationshus och sätta Nacka stations på plats. För att det ska vara ett fungerande hus är det viktigt att det finns verksamhet i det. Region, som fortsatt kommer att äga stationshuset i Igelboda, kommer att upplåta det på marknadsmässiga villkor. Parterna ska tillsammans verka för att det finns verksamheter i huset.

En förutsättning för att genomförande av avtalet är att regionen får nödvändiga tillstånd. Det är rivningslov och bygglov. Dessa ärenden hanteras i särskild ordning, och avtalet är inte villkorat att positivt beslut ges till dessa tillstånd. Är det så att nödvändiga tillstånd inte ges så upphör avtalet att gälla.

Vid sammanträde med kommunstyrelsens arbetsutskott den 18 april 2023 beslutade utskottet om följande tillägg till förslag till beslut: ”att kommunen verkar i fortsatt dialog med Regionen (SL) för att stationshusets lokaler ges förutsättningar för att kunna nyttjas av föreningslivet”.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2 maj 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Handlingar i ärendet

Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 18 april 2023 § 43

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret daterad den 15 mars 2023

Bilaga 1. Förslag till avtal

Bilaga 2 Underbilaga till avtal (uppdragsbeskrivning till konsultrapport)

Yrkanden

Mikael Carlsson (NL) yrkade att ärendet skulle återremitteras med följande motivering:

”För att omarbete avtalet så att stationshusets lokaler ges förutsättningar för att kunna nyttjas av föreningslivet. Samt att:

- Att betalningen för flytten utgår
- Att stationshusen frikopplas från det ej startade projektet ”Upphöjd Saltsjöbana”
- Att lokalen kan nyttjas av föreningslivet
- Att punkt 3.4 i avtalet stryks.”

Johanna Kvist (S) yrkade, med instämmande av Johan Krogh (C) och Mats Gerdau (M), bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns följande förslag till beslut – förslaget om återremiss samt arbetsutskottets förslag.

Ordföranden ställde först förslaget om återremiss mot avslag, och fann att kommunstyrelsen hade avslagit förslaget.

Därefter ställde ordföranden arbetsutskottets förslag mot avslag, och fann att kommunstyrelsen hade beslutat i enlighet med arbetsutskottets förslag.

Protokollsanteckningar

Filip Wiljander lät anteckna följande till protokollet från Moderaterna:

”Efter tio års tid har vi äntligen ett avtal med Region Stockholm på bordet. Efter att Igelboda stationshus brann ned 2013 har det stått och förfallit, utan att regionen och SL har tagit sitt ansvar för en återuppbyggnad. Att vi nu ska gå tillbaka och börja om förhandlingen är att göra Nackaborna en björntjänst. Vi behöver dels få i gång trafiken på Saltsjöbanan, dels säkra Nacka stationshus i sitt rätta sammanhang. Moderaterna och Alliansen möjliggör nu båda, genom detta ärende.

För alla som reser med Saltsjöbanan är det viktigt att vi så fort som möjligt får igång tågtrafiken igen. Nu rustar vi upp banan för framtiden. Upphöjningen av banan mellan Järla station och Sickla är en del av detta, och då måste vi flytta på Nacka stationshus. Det vill Nackalistan nu, med avsikt, försena. ”Vi vill ändå inte ha upphöjningen”, som

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2 maj 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

Nackalistan oppositionsråd sade på sammanträdet den 18 april. Det kommer försena möjligheten för alla som bor längst med Saltsjöbanan att åka tåg till och från jobbet, skolan, och liknande.

Samtidigt vill Nackalistan ändå flytta på Nacka stationshus till Igelboda. Men om man inte ska höja upp spåren så finns det inget skäl att flytta på stationshuset. Varför ta bort kulturhistoriska byggnader utan anledning? Det är bara onödigt.

Vi i Moderaterna vill rädda en kulturhistoriskt viktig byggnad för framtiden. När vi nu måste flytta på Nacka stationshus för att möjliggöra upprustningen av Saltsjöbanan, passar det alldeles utmärkt att det placeras på platsen för det nedbrunna Igelboda stationshus. Då hamnar den i sitt sätta sammanhang, nämligen längst Saltsjöbanan.”

Johanna Kvist lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Vi är positiva till idén att flytta Nacka stationshus till Igelboda station, men det är viktigt att kommunen eftersträvar att stationshusets lokaler kan nyttjas av föreningslivet. Just föreningslokaler är det brist på runt om i Nacka kommun. Vårt yrkande i kommunstyrelsens arbetsutskott om det tillägg som nu finns med i beslutet, att kommunen ska fortsätta dialogen med regionen och SL om att stationshusets lokaler ska kunna nyttjas av föreningslivet, är viktigt. Föreningarna måste ges bättre möjligheter att kunna samlas lokalt.

Vi socialdemokrater vill också understryka att vi är kritiska till att det Q-märkta stationshuset i Igelboda har försumrats sedan branden 2013. Detta är bara ett exempel på hur värdefulla hus i kommunen tillåts förfalla. Kommunen måste jobba bättre för att värdefulla byggnader ska finnas kvar. Socialdemokraterna har länge jobbat för att huset ska tas över av kommunen och göras tillgängligt för nackaborna i form av föreningslokal.”

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

”Nackalistan ställer sig positiva till förslaget att flytta stationshuset invid Nacka station till Igelboda station. För det första innebär det att den kulturhistoriska byggnaden bevaras långsiktigt, dessutom på en icke-urban plats invid Saltsjöbanan där tidigare stått ett stationshus. För det andra får Igelbodas nedbrunna stationsbyggnad en värdig ersättare i stället för en replika. För det tredje så frigörs marken intill nuvarande Nacka station som omges och sannolikt påverkas av befintliga stadsbyggnadsprojekten med tunnelbaneuppgång för Station Sickla, breddning och ombyggnation av Värmdövägen samt byggnation av bostäder, kontor och butiker i Sicklas mest centrala delar. Utöver detta kan marken behövas av eventuella framtida projekt som upphöjd Saltsjöbana och Östlig förbindelse.

Både stationshuset invid Nacka Station och det tidigare stationshuset i Igelboda ägs och förvaltas av Region Stockholm, som därmed är skyldiga att bevara och underhålla byggnaderna. Detta inkluderar en skyldighet att återskapa ritningar och återuppbygga det nedbrunna stationshuset i Igelboda, dessutom med tidstypiska material och metoder och under inseeende av kulturhistorisk expertis. Att, efter medgivande av Nacka kommun,

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2 maj 2023

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsen

ersätta det nedbrunna stationshuset med en annan befintlig stationsbyggnad ifrån samma tidsperiod torde vara en attraktiv lösning för Region Stockholm. Dessutom kommer regionen framöver endast att behöva förvalta och underhålla ett stationshus (i stället för två). Eftersom förslaget är ekonomisk fördelaktigt för Region Stockholm, anser inte vi att det är rimligt att Nacka kommun ska bekosta flytten av stationsbyggnaden på 2 MSEK. Att förhandlingen med regionen dragit ut på tiden är inget bra argument för att gå med på ett dåligt avtal.

Nackalistan tycker också det är fel att koppla såväl avtal som kostnader till ett framtida projekt upphöjd Saltsjöbana, eftersom inget investeringsbeslut fattats om detta. Om avtalet ska ingås nu kan det inte rimligen sammankopplas med ett projekt som inte existerar. Överenskommelsen av flytt och bevarande av stationshuset är en bra lösning oavsett om spåren höjs upp eller ej.

Vårt krav att lokalen ska kunna nyttjas av föreningslivet, bör inte vara svårt att uppfylla då en aldrig stationsbyggnad invid järnvägsspåret i Igelboda har begränsat med användningsområden och därmed hyresgäster. Det bör ändå förankras med regionen redan nu, lämpligen genom att skrivas in i avtalet. Den nuvarande skrivningen om marknadshyra kan med fördel raderas, då den leder tankarna till kommersiell verksamhet snarare än föreningsverksamhet.

Slutligen är det inte heller lämpligt att kommunstyrelsen avtalar med regionen att de ska verka för att ändra ett myndighetsbeslut. Det vore att föregripa beslutet från en självständig myndighet, i detta fall Nacka miljö- och stadsbyggnadsnämnd. Därav bör texten i 3.4 strykas.”

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

”Vänsterpartiet anser att frågan om att flytta Nacka stationshus för att ersätta Igelboda stationshus är en lösning som döljer det faktum att regionen uppsåtligen låtit Igelboda stationshus förfalla. Ett hus med stort kulturhistoriskt värde som har fått förfalla. Det är inte rimligt att Nacka kommuns skattebetalare ska behöva bekosta en flytt på 2 miljoner kronor då regionen har haft möjlighet till att i ett tidigare skede restaurera Igelboda stationshus.”

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

”Miljöpartiet välkomnar en flytt av Nacka stationshus, även om vi hade föredragit att ha två äldre stationshus på plats i Nacka och en restaurering av Igelboda stationshus. När det senare nu föreslås rivs så hoppas vi att det kan finnas delar av byggnaden att ta tillvara för återbruk för den som vill och att regionen isåfall möjliggör för detta. Vad gäller hyran till de marknadsmässiga villkoren så är det inte helt klart vad detta kan vara, men vi hoppas även där att ett levande stationshus istället för ett tomt är vad som eftersträvas, även om hyran skulle vara låg. Det är också bra att möjliggöra för föreningslivet att flytta in.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------